

กระบวนการงานสุขศึกษาในสถานพยาบาล

3.1 การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพกลุ่มป่วย

3.1. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ และปัจจัยกำหนดพฤติกรรมสุขภาพจากกลุ่มป่วย

ข้อมูลการวิเคราะห์ความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ (ก่อนดำเนินการ) ของผู้ป่วยเบาหวานที่เข้าร่วมคลินิกเบาหวานระยะสงบที่มีมารับบริการรพ.แม่ลาว ปี 2569 จำนวน 10 ราย ตัวอย่าง สรุปผลดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน														
เพศ	ชาย		หญิง		LGBT		รวม							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
	4	40	6	60	0	0	10	100						
ช่วงอายุ	15-19 ปี		20-29 ปี		30-39 ปี		40-49 ปี		50-59 ปี		รวม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	0	0	0	0	1	10	3	30	6	60	10	100		
ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียนหนังสือ		ประถมศึกษา		ม.ต้น		ม.ปลาย/ปวช.		อนุปริญญา/ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	0	0	4	40	3	30	2	20	0	0	0	0	10	90
อาชีพ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัทเอกชน		รับจ้างทั่วไป		ค้าขาย		เกษตรกร		ไม่ได้ประกอบอาชีพ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	0	0	0	0	4	40	1	10	4	40	1	10	10	100
สถานะ	อสม.		ผู้ป่วย/ผู้ดูแล/ครอบครัว		ประชาชนในชุมชน		รวม							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
	0	0	0	0	10	100	10	100						

สรุปผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ สำหรับหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในตำบลจัดการคุณภาพชีวิต										
องค์ประกอบการวัด	คะแนนเฉลี่ยรายข้อคำถาม					คะแนนรวมเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเต็ม	ระดับความรู้สุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ		
	ข้อที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ข้อที่ 3 สภาพแวดล้อมและทักษะ	ข้อที่ 4 การสนับสนุนทางสังคม	ผลรวมปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม	ข้อที่ 5 พฤติกรรมสุขภาพ				จำนวน	ร้อยละ
	3.1	2.8	2.8	4	3	3.14	62.8	พอใช้		
	2.7	2.9	3.1	2.6	3.1	2.88	57.6	ไม่ใช้		
	3	2.7	3.2	3.8	2.3	3	60	พอใช้		
						3.01	60.13	พอใช้		
	4.2	3.9	3.3	3.6	2.3			พอใช้		
	2.1	2.5	3.6	4.7	4.6	3.48	69.6			
ดีมาก		ดี		พอใช้		ไม่ใช้		ระดับดีขึ้นไป		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
0	0	0	0	10	100	0	0	0	0	
0	0	0	0	6	60	4	40			
0	0	1	10	4	40	5	50	ความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ		
0	0	0	0	6	60	4	40	ระดับดีขึ้นไป		
								จำนวน	ร้อยละ	
2	20	4	40	2	20	2	20	6	60	

ข้อมูลสภาวะสุขภาพ (ก่อนดำเนินการ) ของผู้ป่วยเบาหวานที่เข้าร่วมคลินิกเบาหวานระยะสงบที่มารับบริการ รพ.แม่ลาว ปี 2569 จำนวน 10 ตัวอย่าง มีดังนี้

สภาวะสุขภาพ กลุ่มป่วย คลินิกเบาหวาน ระยะสงบ	ก่อนดำเนินการกิจกรรม					
	อยู่ในเกณฑ์		เกินเกณฑ์		ต่ำกว่าเกณฑ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รอบเอว	3	30	7	70	-	-
BMI	2	20	8	80	-	-
BP	8	80	2	20	-	-

ผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพ ในกลุ่มของผู้ป่วยเบาหวานที่เข้าร่วมคลินิกเบาหวานระยะสงบ ปี 2569 (ก่อนดำเนินการ)

- ทักซะการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่า คะแนนรวมเฉลี่ย 3.14 คิดเป็นร้อยละ 62.80 อยู่ในระดับพอใช้ แปลผลคือ เป็นผู้ที่มีระดับการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพเล็กน้อย และอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
- ทักซะการเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพ พบว่า คะแนนรวมเฉลี่ย 2.88 คิดเป็นร้อยละ 57.6 อยู่ในระดับไม่ดี แปลผลคือ เป็นผู้ที่มีระดับการจัดการสภาพแวดล้อมและทักษะที่จำเป็น ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
- ทักซะการสนับสนุนทางสังคม พบว่า คะแนนเฉลี่ย 3.0 คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในระดับพอใช้ แปลผลคือ เป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมเพียงเล็กน้อย และอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
- ทักซะการด้านพฤติกรรมสุขภาพป้องกันโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง พบว่า คะแนนรวมเฉลี่ย 3.48 คิดเป็นร้อยละ 69.6 แปลผลคือ มีพฤติกรรมปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงได้ถูกต้องเล็กน้อย

3.2.การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย

ปัจจัยนำ (Predisposing Factors)	ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors)	ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors)
<p>1. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ เป็นวัยแรงงาน การศึกษา และการประกอบอาชีพ รวมถึงเศรษฐกิจฐานะ อาจส่งผลถึงการเรียนรู้และเข้าใจข้อมูลสุขภาพค่อนข้างจำกัด ทำให้บางครั้งไม่เข้าใจคำแนะนำทางการแพทย์ หรือการควบคุมอาหารได้อย่างถูกต้อง</p> <p>2. ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เช่น ถ้าไม่มีอาการผิดปกติไม่ต้องทานยาเบาหวาน , ทานยาเบาหวานแล้วไม่จำเป็นต้องควบคุมอาหาร หรือต้องทานข้าวเยอะๆเพื่อจะได้มีแรงออกไปทำงาน เป็นต้น</p> <p>3. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ส่วนใหญ่เน้นทาน อาหารกลุ่มคาร์โบไฮเดรต ทานข้าวปริมาณมาก ทาน ขนมหวาน ผลไม้รสหวาน เครื่องดื่มชูกำลัง ชา กาแฟ นมเปรี้ยว</p> <p>4. มีการบริโภคอาหารที่มีไขมันสูง เช่น ทานข้าวน้ำพริก ทานอาหารรสจัด เติมน้ำปลาลงในอาหาร และในข้าวการบริโภคอาหารแปรรูปบ่อย เนื่องจาก สะดวก การดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งพบได้ทั้งผู้ชายและ ผู้หญิง รวมถึงการสูบบุหรี่</p> <p>5. พฤติกรรมการออกกำลังกาย: ส่วนใหญ่ไม่ได้ออกกำลังกายเนื่องจากทำงานใช้แรง</p>	<p>ผู้ป่วยเบาหวานที่เข้าร่วมคลินิกเบาหวาน ระยะสงบที่มารับบริการ สามารถเข้าถึงบริการทาง การแพทย์ที่โรงพยาบาลเป็นหลัก รองลงมาคือ รพ. สต. ได้รับการรักษาตามนัด ตรวจสุขภาพประจำปี คัดกรองความเสี่ยงสุขภาพด้านต่างๆ และการติดตาม เมื่อขาดนัด รวมถึงการดูแลของ อสม.</p>	<p>ได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพในคลินิกเบาหวานระยะสงบแบบรายบุคคลเพื่อแนะนำ และ อธิบายให้ผู้เข้าร่วมคลินิกได้รับการแก้ปัญหา ของ ตนเองได้เฉพาะจุด และมีการให้คำแนะนำปรึกษา เฉพาะรายจากแพทย์และมีการติดตามผล เป็นระยะ ผ่านทางพื้นที่โดยรพ.สต.และอสม.ในเขต</p>

6.การรับประทานยาได้อย่างถูกต้อง มาตามนัด ต่อเนื่องตรงนัด		
---	--	--